

**Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis
Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et
Justitiæ, Sive Decisivi Discursus**

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque
omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque
Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. LVIII. Romana concursus creditotum. De concursu creditorum
emphyteutæ in pretio rei emphyteuticæ habentis prohibitionem
alienationis & hypothecationis sine assensu Domini, An creditores ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74102](#)

- distinctionem text. in d.l.unum ex familia §. 1. ff. de
leg. 2. cum qua transcurit communiter Doctores in his
terminis emphyteuticis latè & magistraliter deduci
per Rotam in Romana emphyteensis 28. Novembr's 1653,
coram Vero spio & generaliter in Romana dotois 15. Iunii
1643. & 15. Maii 1656. coram Cerro, quarum primaeſt
205. par. 9. rec. & cap. in aliis, ac habet latus tracta
tum in Romana legitima de Ludovisiſ ſub tit. de legit
ima, ita ut tali caſu jure quodam ſuccellorio nominan
tis potius nominatus habeat, & conſequenter intra
ret Bulla Pii.
- 12 De eadem conclusione de qua num. 5. & quod nulli
taſ alienationis non allegetur niſi à domino.
13 Declaratur, & quando id procedat.
14 Sub hypotheca generali non veniunt bona emphyteu
tica prohibita obligari.
15 Extenditur ratio ob quam ſtante prohibitione res non
cadit ſub hypotheca ſine affenſu.
16 Declaratio ne ob quam habentes affenſum debent
preferri.
17 Declaratur conclusio de qua numero 3. & 5.
18 Declaratur conclusio circa commoditatim de qua
num. 6.
19 Declaratur conclusio de qua num. 7.

R O M A N A
CONCURSUS CREDITORUM
PRO
CREDITORIBUS PAULI
P A N I Z Z A E
Habentibus affenſum,
C U M
CREDITORIBUS ANTERIORIBUS
Sine affenſu.

Caſus decisus per Rotam pro creditoribus an
terioribus ſine affenſu.

De concursu creditorum emphyteuticarum in
pretio rei emphyteuticarum habentis prohi
bitionem alienationis & hypothecationis
ſine affenſu Domini. An creditores poſte
riorum cum affenſu habeant nec nè potio
ritatem adverſus anteriores, qui illo ca
reant.

S V M M A R I V M.

- 1 F Aeli series.
2 Decisio caſa cum fundamentis.
3 Bona data in emphyteuſim hereditariam cum
facultate alienandi ſunt hypothecabilia, & veniunt
ſub obligatione.
4 Affenſus domini in hac emphyteuſi non attenditur nec
alterat, & nn. 9. ubi declaratur.
5 Prohibitio alienandi vel hypothecandi intelligitur pro
ſolo intereſſe domini, & nn. 12. & 17.
6 Etiam in prohibitio hypothecari, cadit ſub hypotheca
commoditas. & num. 18.
7 Pretermere emphyteuticam non eſt emphyteuticum, ſed
liberum & allodiale vide num. 19.
8 De conclusione ubique recepta & practicata, quod in
prohibitiō creditorum cum affenſu vincunt anteriori
tatem non habentes, & de ratione.
9 Declaratur conclusio de qua numero 4. quod offenſus
non alterat, nec eſt operativus, & expenduntur au
toritates.
10 In conſeſſione emphyteutica apponi potest prohibi
tio etiam hypotheca.
11 Ceſſante prohibitione, reſ emphyteutica potest hypo
thecari, & cadit ſub hypotheca.
- Nter p'ura notabilis valoris bona, ex
majorum ſucceſſione, poſſeſſa per
Paulum Panizzam, erat quædam
conīcupisca domus verius fontem
Trivii è conſpectu Eccleſia An
geli Custodis, moderno tempore
conſtructa in ſolo aliquarum Eccleſiarum in emphy
teuſim perpetuum hæreditariam conſeffo, ſub expre
ſa prohibitione alienandi, hypothecandi, ſeu aliaſ ob
ligandi, tam ipſum ſolum, quam meliora menta leu do
mum defuper conſtruendam, etiam ſub pena cadu
citat. Cum autem dietus Paulus, jam de facto pre
fus gravitate alieno, adhuc ramen occulto, novas pe
cuniā ad diſſipandum, ad cenſum vel cambium qua
reret, aliqui credere volentes perſonā, ſatis idoneas
ac diuiti reputat, volentes tamen magis cautele pro
cedere, diligenter adhibuerunt apud administrato
res Eccleſiarum, de quarum directo domino dieta
domus erat, an de earum affenſu alius cenſus ſeu aliud
debtum defuper contractum eſſet, & certiorari de
negativa, fisi reguliſ & conclusionibus legalibus, eo
rum pecuniās crediderunt, impetrato tamen affenſu,
inter quos fuīt honorandae memoriae amicus meus
Julius de Legibus, doctus, & diligentissimus auſta
rum Patronus, qui ex pecuniis proprio labore partis,
& quæ, verē in Curia, quoad viros integros, ac Dei
timoratos, pretium ſanguinis dici poſſunt, dedit ad
cenſum ſeu cambium curta bis mille, unde illi ſatis
noctuit legum peritia; Detecta enim ad breve tempus
gravi g̃ris alieni mole, quia premebarūt dietus Paulus,
jam latitans ſeu proſugis, formatoque concurſu cre
ditorum, ac vendit ſe bonis de mandato iudicis, ita
præſertim domo pro ſcutis circiter 17. m. depoſita
toque prelio in Monte Pieratis, ad effectum liberan
di creditoribus juxta anterioritatis vel potioritatis
ordinem in forma; Cum ex graduatione, ſeu, vulgo
cartono, patet, iſtos creditores cum dieta cautela af
fenſus eſſe posteriores, ita ut atten o ſolo ordine tem
poris remanerent exclusi ob insufficientia bonorum,
convolant ad potioritatem ſuperiorum domus emphyteuticarum prelio ratione dieti affenſus eis
competentem, habiti que defuper aliquibus diſputationibus coram A.C. ſeu uno ex ejus locumtenenti
bus, coram quo dietus concurſus efformatus erat,
judex credens hunc punctum eſſe altioris indaginis,
decretem provisionale, & cum clauſula præſervativa
ſine præjudicio jurum partium, decrevit deliberatio
nem dieti prelio creditoribus in tempore anteriori
bus ſub conſulta cautione de reſtituendo &c. unde
pròpterea introducta per appetitionem ab hoc de
creto cauſa in Rota coram Emerix, datoque dubio
petitorum, quibus ſchilicet dicta pecunia deberetur, ſub
die 15. Iunii 1665, ad favorēt eorumdem in tempore
ante-

D I S C. LVIII.

Nter p'ura notabilis valoris bona, ex
majorum ſucceſſione, poſſeſſa per
Paulum Panizzam, erat quædam
conīcupisca domus verius fontem
Trivii è conſpectu Eccleſia An
geli Custodis, moderno tempore
conſtructa in ſolo aliquarum Eccleſiarum in emphy
teuſim perpetuum hæreditariam conſeffo, ſub expre
ſa prohibitione alienandi, hypothecandi, ſeu aliaſ ob
ligandi, tam ipſum ſolum, quam meliora menta leu do
mum defuper conſtruendam, etiam ſub pena cadu
citat. Cum autem dietus Paulus, jam de facto pre
fus gravitate alieno, adhuc ramen occulto, novas pe
cuniā ad diſſipandum, ad cenſum vel cambium qua
reret, aliqui credere volentes perſonā, ſatis idoneas
ac diuiti reputat, volentes tamen magis cautele pro
cedere, diligenter adhibuerunt apud administrato
res Eccleſiarum, de quarum directo domino dieta
domus erat, an de earum affenſu alius cenſus ſeu aliud
debtum defuper contractum eſſet, & certiorari de
negativa, fisi reguliſ & conclusionibus legalibus, eo
rum pecuniās crediderunt, impetrato tamen affenſu,
inter quos fuīt honorandae memoriae amicus meus
Julius de Legibus, doctus, & diligentissimus auſta
rum Patronus, qui ex pecuniis proprio labore partis,
& quæ, verē in Curia, quoad viros integros, ac Dei
timoratos, pretium ſanguinis dici poſſunt, dedit ad
cenſum ſeu cambium curta bis mille, unde illi ſatis
noctuit legum peritia; Detecta enim ad breve tempus
gravi g̃ris alieni mole, quia premebarūt dietus Paulus,
jam latitans ſeu proſugis, formatoque concurſu cre
ditorum, ac vendit ſe bonis de mandato iudicis, ita
præſertim domo pro ſcutis circiter 17. m. depoſita
toque prelio in Monte Pieratis, ad effectum liberan
di creditoribus juxta anterioritatis vel potioritatis
ordinem in forma; Cum ex graduatione, ſeu, vulgo
cartono, patet, iſtos creditores cum dieta cautela af
fenſus eſſe posteriores, ita ut atten o ſolo ordine tem
poris remanerent exclusi ob insufficientia bonorum,
convolant ad potioritatem ſuperiorum domus emphyteuticarum prelio ratione dieti affenſus eis
competentem, habiti que defuper aliquibus diſputationibus coram A.C. ſeu uno ex ejus locumtenenti
bus, coram quo dietus concurſus efformatus erat,
judex credens hunc punctum eſſe altioris indaginis,
decretem provisionale, & cum clauſula præſervativa
ſine præjudicio jurum partium, decrevit deliberatio
nem dieti prelio creditoribus in tempore anteriori
bus ſub conſulta cautione de reſtituendo &c. unde
pròpterea introducta per appetitionem ab hoc de
creto cauſa in Rota coram Emerix, datoque dubio
petitorum, quibus ſchilicet dicta pecunia deberetur, ſub
die 15. Iunii 1665, ad favorēt eorumdem in tempore
ante-

anteriorum resolutio prodit, neque causa ultiorum prosecutionem habuit, ob superuentam praesertim gravem infirmitatem & mortem dicti de Legibus.

Istius resolutionis principium fundamentum fuit generalis regula, qui prior est ut inter hypothecarios, quales omnes erant concurrentes, qui prior in tempore sit potior in iure, non curata qualitate emphyteutica, & defectu assensus, quo anteriores carebant, quoniam cum ageretur de emphyteusi perpetua, & merē hæreditaria, cum explicita facultate vendendi, donandi, pignorandi, obligandi, ac ad libitum disponendi, ita bona remanebant de sui natura hypothecabilia ex deductis per Merlin. de pignor. lib. 2. q. 8. n. 23. ¶ 63. Rota apud Martin. Andr. dec. 105. nn. 12. cum seq. dec. 170. nn. 17 par. 9. rec.

Et quoad defectum assensus, in decisione desuper edita, amplectendo ea, que deducebantur per scribentes pro eisdem in tempore anterioribus, dicitur quod stante bonorum libera dispositione, assensus domini directi non alterat naturam actus, neque aliquam prioritatem inducit, deducendo in idem au⁴toritates Gratiani discept. 730. nn. 12. cum seq. Cancer. par. 1. variar. cap. 11. n. 13. de Marin. resol. 189. num. 53. lib. 2.

Quoverad expressam prohibitionem alienandi, & hypothecandi in eadem investitura contentam, dicunt quod illa respiciat solum jus, & interesse domini directi pro laudem, seu altera recognitione sibi debita, sed non alterat naturam emphyteusi, quod concilium inter ipsos creditores ex auctoritate Rota apud Martin. et Andr. d. dec. 105. nn. 12. & d. dec. 170. nn. 18. ¶ 19. par. 9. rec. repetita post Zacc. de oblig. Camer. dec. 196. nn. 16. assignata ratione ne alias relata et irreconciliabilis repugnantia inter precedentem facultatem alienandi, & disponendi, ac istam prohibitionem, ponderando in simili deducta dec. 232. nn. 22. cum seq. par. 9. rec. ¶ in Romana præsensa de voluntatis palatu 18. Iunii 1637. coram Abergao.

Et demum quod in omnem eventum, ubi etiam ipsa res absque assensu hypothecari non potuisset, adhuc sub tali hypotheca, recte cadit ejusdem rei emphyteuticas commoditas, juxta plenē firmata in Romana Salviani coram Corvo dec. 167. par. 9. rec. Sive quod concursus non esset in ipsa re, sed in pretio, quod non habet naturam rei emphyteuticas, vel feudalis, sed reputatur de bonis allodialibus, & indifferenteribus, juxta dec. 58. Manente, cum qua simpliciter processum fuit.

Mihin in contrarium scribenti pro posterioritate creditorum habentium assedum quamvis posteriorem, reflectendo etiam ad solam veritatem, resolutio non placuit, quoniam nimis in jure certa, atque in foro frequens & recepta est propositio, ut praesertim est in Tribunalibus Regni Neapolitanarum, ubi concursus sunt nimis frequentes, super patrimonii feudalibus illustrium Baronum, ac etiam in Tribunalibus Hispaniarum postfeitoribus illorum primogenitorum & majoratum, & in ipsam Romanam Curiam in frequentibus concursibus super pretio officiorum, ex iis, quæ plures habentur sub tit. de regalib. ad materiam officiorum.

Quod in his bonis prohibitis, atque ex legis, vel hominis dispositione in libero commercio, liberaque dispositione non existentibus absque alterius assensu, qui proinde animat & informat actum alias invalidum, credidores cum assensu, quamvis in tempore posteriores, vincunt anteriores absque assensu, à quo, non autem à facto partium desumendum est hypothecarum initium, ex ea clara & irrefragabili ratione,

quod credidores sine assensu habere non dicuntur hypothecam, in hujusmodi bonis imprimis prohibita, & consequenter remanent merē chirographarii postponendi hypothecaris. Affl. dec. 286. Frecia de subfeudis lib. 2. quest. 30. Gau. de credito cap. 4. quarto 11. num. 1852. Theodor. alleg. 83. Georg. alleg. 18. Salgad. in labyrinth. par. 2. cap. 4. num. 40. & habetur deductum frequenter in sua materia sub tit. de feudis, ac sub altero de Regalibus ad materiam officiorum ut supra.

Et in specialibus terminis bonorum emphyteuticorum latè Bursatt. cons. 44. num. 22. cum sequen. ubi de concursum bonis cuiusdam alterius Panizzæ; Fulgin. de emphyteusi tit. de alienat. q. 3. n. 5. ubi allegatur Corbulus, & ceteri.

Polita ista irrefragabili conclusione, ut dictum est, in foro controversiam amplius non admittente, hinc prorsus exitam dicetam propositionem per scribentes in contrarium deducam, & in decisione admissem, quod scilicet ubi actus licet & sine assensu fieri potest, tunc ille desuper obtenuit nihil operatur, itaque iuri alteri quantum prajudicat, quoniam am proppositio in suis casibus est vera, sed mihi videbatur claram fallaciam consistere in applicatione ad casum; Examinando siquidem auctoritates in proposito deducetas, quatenus pertinet ad illam de Marin. resol. 189. num. 53. prorsus extraea est à casu, agit enim de puncto, an & quando assensus praestitus per dominum super alienatione feudi importet implicata refutationem in manu domini, & successivi, tanquam per omnititudinem extictionem iuris alienantis, novam importet ex integro effacementem juris in persona in quam fit alienatio, & super qua ratione fundata est libertas acquentis, de assensu ejus, ad quem pertinent, tam feuda quam officia, loca montium, aliaque jura regalia in commercio alias non existentia ut satis frequenter dicto tit. de Regalibus ad dictam materiam officiorum ac alteram locorum montium, atque bene à dicto auctore dicitur quod si agatur, de refutatione facta in proximè successorum, dictus effectus ex assensu noti resulteret, quoniam est actus, qui nullo iudicet assensu, ut potè sapiens magis præventivam successionem ejus qui ex lege investituræ jam vocatus est, quam prohibitam alienationem, quoties tamē potè fiat, iuxta ea quæ frequenter in hac refutationis materia habentur sub dicto tit. de feudis, praesertim in Panormitana discept. 13. ¶ in Romana pectinaria de Pallavicinis dec. 76.

Gratianus autem discept. 730. eodem num. 13. ¶ 14. expresse admittit dictam conclusionem, ut in bonis differentibus & prohibitis, anterioritas reguletur ab assensu, sed curat eam evitare ex facto, quod scilicet, quamvis ageretur de officio, in quo, ut potè de Regalibus, cadere solet eadem propositio, nihilominus supponitur, quod illud officium Notarii Capisolini, ut potè non vacabile, & ad hæredes transmissibile esset hypothecabile sine assensu, praesertim ad favorem ejusdem venditoris officii, dominium sibi pro pretio referant, cui propterea subsequens referatio decreti ad favorem alterius creditoris prajudicare non debet.

Quidquid enim sit de veritate hujus assumpti in suo casu, de qua etiam satis dubitari potest, ex deductis in Romana diminutionis pretii dicto tit. de Regalibus dis. 12. & alibi eodem tit. id procedit cum præsupposito hypothecabilitatis, ac liberae dispositionis absque assensu, & sic est petere principium, atque supponere pro conclusione, id quod est in questione, an scilicet res esset necne hypothecabilis, ex quo assumpto resultat, una, vel altera conclusio respectivè.

Idem.

Idemque procedit quoad auctoritatem *Cancr. lib. i. variar. cap. 11. n. 13.*, ubi loquitur in terminis specialibus emphyteuticis, quoniam supponit liberam facultatem generaliter hypothecandi ab illo assensu, qua polita, recte infert, quod subsequens hypothecario specialis cum domini assensu non tollit jus alterius creditorum jam legitimè quæ situm, secus clarè dicens *num. seq.* si talis assensus esset necessarius, & sic semper verum est, id pendere à dicto principio, an res absque assensu ex solo facto emphyteuta cederit necnè sub hypo: hec anterioribus.

Istam verò dominum non esse hypothecabilem, nulli videbatur incontrovertibile ob claram legem in investitura adjectam, per quam litteraliter, ac in verbis expressis id prohibetur, unde intrat regula textus in *L. lib. aut. lib. ff. de legit. tertio*, quam receptissimè est, in quibuscumque actibus, etiam inter vivos locum sortiri, quod in claris non intrent argumenta & interpretationes, ut *de cis. 44. num. 14. par. 11. recent.* ubi concordantes. Neque de jure dubitandum est, investientem sibi bene visam legem rei sua adjicere posse ad pariter vulgarem regulam *text.* in *Lib. re mandata ff. de recepis arbitris*, potissimum non contradicente sed acceptante illo qui recipit seu qui alias contrahit, quamvis talis lex seu conditio per hominem adiecta, juris dispositioni aversetur, ex vulgari etiam regula, quod *pacta derogant legibus*. Unde in fortioribus etiam terminis fundationis vel donationis Ecclesiistarum, & jurisperitonatus receptionem habemus conclusionem, quod accedente consenso Ordinarii, qui loco recipientis seu contrahentis in proposito stare videtur, patronus, vel fundator, adjicere potest sibi bene visas leges & conditiones, quamvis iuriis communis dispositioni expressè aversantes. Multomagis dum hæc lex per hominem adiecta super prohibita rei emphyteuticæ alienatione, non adversatur, sed potius conformat juris dispositioni, de qua in *finali Cod. de jur. emphyt.* ita ali qualiter ampliate, seu melius declarata, cum sola juris dispositione attenta illa prohibitio, ex magis communi & vera opinione perentiat alienationes veras & proprias per formalem translationem dominii, non autem istas fictas & improprias ab hypotheca resultantes, quoniam cessante expressa prohibitione hominis non prohibetur emphyteuta rem emphyteuticam hypothecare, ex collectis per *Fulgin. de emphyt. tit. de alienat. quæ. 1. num. 238.* nisi ad sit probitio, quo casu licet referat dubitanter in ordine ad pœnam caducitatis *num. 240.* & 241. attamen *num. 242.* per claras auctoritates, ac etiam rationes id verius probat. Et de validitate hujus prohibitionis impeditientis ne hypotheca contrahatur plenè colligit additiorum ad *Buratt. decis. 7. 49.* ubi concordantes.

Punctus igitur difficultatis residere solum videbatur in contradictione seu incompatibilitate ut supra ponderata, ob alienandi & hypothecandi facultatem resultantem, pedum à qualitate mere hereditaria, & à clausula ad habendum, cum similibus id denotantibus, sed etiam ex verbis expressis, unde intrat videatur dictus conciliatius intellectus p. Rotam datum, ut prohibitus percutiat solum interesse seu præjudicium ipsius domini directi ratione laudemorum, atque ut sciat novum emphyteutam, non autem ad alium effectum, ideoque hic defectus non sit ab alio allegabilis, quan ab ipso domino, ex *Oldrado conf. 139. num. 7.* cum aliis per *Menoch. conf. 129. num. 32. Surd. conf. pri monum. 86.* de quibus in his terminis emphyteuticis *Martin. Andr. dicta decis. 105. num. 13.* cum qua simpliciter, absque alia auctoritate vel ratiocinatione proceditur in dicta decisione 170. numer. 18. & 19.

par. 9. rec. alias 196. numer. 16. post Zaccb. de oblig. quæ forsan fuit potissimum resolutionis fundamentum.

Verum, nisi me deciperet illa affectio qua Advocatorum intellectum sapè fascinare solet, potissimum in ista caula, in qua scriberem, nedum tanquam Advocatus, sed tanquam amicus d. de Legibus qualificati Curialis, mihi videbatur hoc assumptum nimis periculosum, nullique innixum auctoritati vel rationi; Quatenus enim pertinet ad auctoritates, tam *Oldrad. Menoch. & Surd.* ac aliorum apud eos, quam etiam *Rota apud Andr. dicta decis. 105.* percutiunt terminos diversos, ubi scilicet agitur de vera, & formalí alienatione rei per translationem dominii, & possessionis de facto in alterum, adversus quem tertius opponat de non dominio, vel de non possessione ratione nullitatis, quæ ut potè ad favorem certæ personæ inducit, atque catenus militans, quatenus scilicet desuper ille ejus animum declareret, non est à terro allegabilis, juxta plenè deducta per *Surdum decis. 108.* ubi addentes & alios.

Quicquid autem sit de istis terminis, quorum declarationem ut potè extra casum incongruum erat assumere, illos dicebam à nostra controversia extranco, quoniam punctus non est in nullitate actus à tertio allegibili, & quod penderat ab eo, an illa sit ipso jure, vel resultet ope exceptionis, ex deductis per *Gratian. dict. 691. num. 2. aum. seqq.* & frequenter super iste conclusione haberetur auctoritas sub titulo de *contradicibus in genere, ac alibi;* sed est in non actu, id est in negatione hypothecarum, in qua fundatur dicta superioris insinuata receptissima conclusio de regulanda anterioritate ab assensu, non autem à facto partium. Tum quia ubi agitur de hypotheca generali, nisi exprestè dicatur, vel nisi ex facti circumstantiis constet, eam non esse, in alio verificabilem, sub illa non veniunt bona prohibita, praesertim sub poena, juxta doctrinam *Bar. in L. codicilli §. instituto ff. de legit. 2. cum concord. decis. 426. par. 1. divers. Cavalier. dec. 290. nu. 3. plenè adden. ad Burrat. dec. 749. ubi ceteri.*

Tum etiam, quia, ob legem concessionis adiectam, ipsa res de sui natura non recipit hypothecam, ac in statu telâ habentis ceram, quæ non recipit aquam, & si non jure annulationis seu retractionis diversi status de facto impressi, sed jure non impressionis, & qualitatibus se opponentis principio, non expellendo jam ingessum in domum, sed ita tenendo dominum claustram, impediendo ne ingrediantur, atque hæc est potissima ratio dictæ conclusionis, circa quam nostri majores per quemdam modum loquendi, & ad nostram capacitatem, adhibere quandoque consueverunt terminos prioritatis, quod scilicet creditores cum assensu, quamvis posteriores, sint prioribus anterioribus assensu non habentibus, vel habentibus posteriores. Est enim impropria loquuntur, cum posterioritas dicatur species privilegi seu mutationis, quæ præsupponat anterioritatem tanquam regulam in aliis juxta terminos textus in *L. interdum ff. qui priores in ignore habeantur.* & *L. libet.* ac *L. assidus Cod.* eodem cum concord, quales non sunt termini nostri, quoniam victoria creditoris habentur assensu in hujusmodi bonis prohibitis, non provenit à posterioritate tanquam privilegio & speciali provisione legis, sed provenit ab ipso jure communi, ejusque generali provisione, per quam credidores hypothecari viacunt, ac anteriores dicuntur in concurso chirographariorum, qui nullum habent temporis beneficium, & quales in hujusmodi bonis differentibus dicuntur illi, qui continent assensu ut receptissimum est, tam apud feudistas illarum

illarum regionum, in quibus ea materia est fieri, quam apud Hispanos in bonis illorum primogenitorum & majoratum, ex iis, quæ ceteris relatis plenè ac sèpius insinuantur per Salgad. in ejus labyrintho. Ac etiam in nostra Romana Curia super officiis, ut suprà insinuatum est, & quas theoretice & practice receptas, ac indubitatas conclusiones, ita inaneas ac fatuas redderemus, quoties ipse Papa vel Rex respectu feudorum vel officiorum se non opposat, quo nil absurdius.

Et ultrà rationem prædictam, deficientis scilicet hypotheca ratione incapacitatis rei nunquam impressæ, urget etiam alia ratio pallim considerata per DD. de qua frequenter sub dicto tit. de Regalibus ad materiam officiorum, ac locorum Montium, publicæ scilicet fidei, quæ alias clausa remaneret, quoniam ubi quis super hujusmodi bonis de dicta cautela assensu domini est sollicitus, dicitur principaliter sequi potius fidem ipsius Principis, seu alterius, ad quem assentiri pertinet, quam ipsius debitoris, seu alter contrahentis, unde illum & non illum in ejus auctorem agnoscit, alias non contrarius, nisi perquisitis publicis, vel privatis libris domini seu alterius assentiri debentis, certificatus esset quod super ipsare alia vincula adjecta non essent, seu si adessent, non tamen talia, quod totum absorbeant, ita sibi quoque consultum remaneat; Et hie erat casus, quoniam isti creditores, sibi legis dispositioni, dictæque diligentia contractarunt, alias non contrarii, unde legum notitia decepit præfertim dictum causidicum, ut me quoque, & forte quemcumque alium deceperisset.

Neque præmissis obstat dicebam dictam hereditariam qualitatem, seu alienandi & hypothecandi facultatem etiam in verbis expressam, quoniam tunc argumentum incompatibilitatis seu contradictionis intrat, quando agitur de interpretatione, ut frequenter habemus circa operationem clausulae ad habendum cum similibus; Quando autem subsequens prohibitus est expressa & litteralis, tunc quia non intrant presumptions & argumenta, neque in aliis inter vivos pretendi potest via, sequitur, quod subsequens prohibitus non datur contradictorias, seu omnimode correctorias, sed solum restrictivas seu modificativas, quod scilicet, possit quidem emphyteuta alienare, obligare, seu alias disponere, sed cum certa qualitate seu conditione, quod scilicet adhiberi debeat ipsius dominii assensus, unde propter eam dicta facultas recte operativa remanet, ad effectum, ut dominus assentiri teneatur, & non possit emphyteuta alienare vel obligare volenti suum assensum denegare, neque pretendere, quod non possit in quocumque heredem transferre, sed non inde sequitur, quod dictam modificativam legem sibi adiectam, & ad cuius limites dominus declaravit dictam præcedentem facultatem dedit, spernere possit.

Unde in dictis terminis feudorum, vel officiorum habemus, quod in feudi emptiis, præfertim Regni Neapolitani, hereditariam, seu mixtam qualitatem habentibus, quoties feudatarius non caret successore, Rex non solet nec potest alienationi, vel obligationi denegare assensum, quem passim concedit, non inde tamen sequitur, quod sine illo, jus creditoribus vel alijs contrahentibus in feudo acquiratur: Idemque habemus in officiis venalibus Romanæ Curie, quoniam, ubi ratione gravis ætatis vel infirmitatis non urget ratio fraudis, Papa, non deber, nec solet negare assensum,

Card. de Luca de Emphyteusi Pars II.

quem passim potestibus concedit, sed non per hoc sine illo jus in re vel ad rem acquiritur cum similibus, & sic verè istud fundamentum omnino fallax videtur.

Minus subsistere credebam alterum commoditatis, ex rationibus & fundamentis super hac materia particulariter deductis in *Tusculana Salviani* hoc eodem titulo disc. 44. Cum enim bona jam distracta essent, atque in tertium translata, & concursus esset super pretio ipsius proprietatis, prorsus impropterum ac legaliter impossibile est adaptare hos terminos commoditatis, quæ supponit dominii & possessionis perseverantiam in ipso debitore, cujus vice & nomine creditor tanquam procurator in rem propriam capit fructus ab ipsa re separatos, tanquam bona libera & alioz alia, ut latius in dicta *Tusculana*.

Domum quoad ultimum hujus decisionis fundatum, quod concursus non esset in ipsa re 19 prohibita, sed in pretio, quod non dicitur feudale vel emphyteuticum seu alias differens, sed liberum & allodiale, clarior magisque inevitabilis erat fallacia, quoniam dicta conclusio de pretio non succedente loco rei, recte procedit, ubi illud retractum est ex voluntaria venditione, seu privato facto debitoris, ita ut habent de assensu domini ipsam rem affectam, salva remaneant jura, liberque regressus ad ipsam rem contraterium possessorem, in quem distracta sit, unde propter eam nihil sua interest, pecuniam ab emptore solutam, per venditoris creditores avocari, sed solum præjudicium est ipsius emptoris, qui sibi imputet, cur ita minus cautè contraxit, & in his terminis loquitur *Manent. dicta dec. 58.* Secus autem, ubi venditio rei facta est de mandato judicis, ad effectum ut premium liberetur creditoribus in ipsa re ius habentibus, juxta eorum debitum ordinem, ita assecurando emptorem, qui re & pretio nullatenus carere potest, cum tunc absolutum sit premium succedere loco rei, ut ceteris antiquioribus allegatis firmant *Franch. dec. 64.* & 25. *Curi. defend. par. 1. cap. 8. num. 8. Galeot. lib. 2. anniv. 63. num. 17. Marci. disput. 76. num. 16. Prat. observ. 17. num. 11. Hodorn. ad Sura. dec. 306. num. 4.* ubi in specie explicat dictam decisionem 58. *Manente* atque talis est praxis indubitata & generalis, ideoque concludendo, dicta refutatio non videtur tutta, quodq; in repositione probabilius sperari debeat recessus, cum in hoc, ut sapere cum exteris dicere consuevi, constat hujus Tribunalis nimium commandanda integritas, quod siuam resolutionum effectio illud non fascinat, sed libenter agnita melius veritatem recedit à resultis.

MEDIOLANEN.

DEVOLUTIONIS

P R O

ECCLESIA PAROCHIALIS

S V I T I

C U M

PETRO FRANCISCO

GLUSSIANO

Casus decisus per Rotam pro Petro Francisco.

De interdicto, seu remedio possessorio retinendæ,

M

nendæ,